

**GALERIJA
FORUM**

CENTAR ZA KULTURU
I INFORMACIJE ZAGREBA
TESLINA 16, tel. 421-144

12. 2 – 6. 3. 1987.

**ŠIME
VULAS**

Izdavač
GALERIJA FORUM CENTRA
ZA KULTURU
I INFORMACIJE, Zagreb
Teslina 16, tel. 421-144

Za izdavača
MILAN BREZAK

Urednik kataloga
VIŠNJA KNEZOCI

Predgovor
ZVONKO MAKOVIĆ

Grafički urednik
IVICA STANČIN

Fotografije
NENAD GATTIN

Likovna postava
MLADEN PEJAKOVIĆ

Plakat
IVICA STANČIN
ŠIME VULAS

Tisak plakata
ŽELIMIR BAKOVIĆ

Tehnička postava izložbe
ŽELIMIR MARTINJAK

Tisak
I.P. »NAŠA DJECA«, ZAGREB

Naklada
500 komada

VULAS

SKULPTURA ŠIME VULASA

Prije nešto više od četvrt stoljeća Šime Vulas napravio je dvije skulpture koje zaista možemo smatrati ishodišnom točkom čitavog njegovog stvaralaštva. Obje su skulpture izvedene u drvetu, kompaktnog su volumena omeđenog neprobojnom konturnom linijom i obje zrače izuzetnom evokativnom snagom. Djela su naslovljena *Maska* (1960) i *Akt* (1960/61), a ono što je na njima osobito zanimljivo jest odsustvo naracije, svođenje stvarnog, antropomornog predloška na čistu plastičku formu, gotovo nalik totemu. Polje značenja što ga svako od ovih djela oko sebe rasprostire nabijeno je silnicama koje jasno upućuju kako na predmetno porijeklo skulptura, tako isto i na oblikovni proces. Drugim riječima moguće je bez osobitih poteškoća dešifrirati bilo oblik glave, bilo ženskog torza i istodobno biti duboko svjestan prirode kipa, njegova volumena, njegove razgolićene tvarnosti. Vrlo brzo Vulas će, poučen ovakvim iskustvima u kojima asocijativnost ne proturiječi čistoj formi, otvoriti jedno izuzetno važno poglavlje naše suvremene skulpture. On će u opne i tijelo svojih, gotovo po pravilu drvenih kipova, utiskivati znakove zavičaja: zgusnuti srednjevjekovni gradovi i utvrde, romaničke kuće i portali, jedra i brodovi, zatim svijee... Čitav jedan inventar vrijednosti koji jasno upućuje na kiparevo ishodište – otoke i gradove srednje Dalmacije.

Ali, kao što su i one dvije spominjane rane skulpture osim prepoznatljivog antropomornog porijekla gotovo nametljivo ukazivale na plastičke osobine, na autorski rukopis kiparov, tako ćemo isto i sada

moći osim protežnosti ikonografskog kozmosa pratiti i protežnost onog drugog, plastičkog, kiparskog svijeta. Ipak stvari su nešto složenije. Vulasovi kipovi će sada preko znakova određenih predmeta (jedra, portal, grad...) upućivati na širi sklop značenja: na pojmove kao što su »zavičaj«, »djetinjstvo«, »prošlost« i tome slično, uključujući pri tom čitav niz novih momenata, od kojih je možda najznačajniji onaj što se tiče emocionalne sfere. Na plastičkom planu kipar će također posezati za novim izražajnim sredstvima. Paralelno uz rješavanje problema volumena, konturne linije i rukopisa, on će posvećivati osobitu pažnju ritmu. Naoko monotono nizanje sličnih plastičkih članaka tvorit će blage, neobično mirne ritmove koji nas vode po okomitoj osi čime kao da se želi istaknuti organski rast kipa. Dakako da ovakva izrazito okomita usmjerenost ima i svoja simbolička značenja, a kipovi se doimaju poput totema i pronađenih tajnih obrednih predmeta. Takvu simboličko-magičnu dimenziju moguće je otkriti i u teksturi, točnije zagasito smeđoj i crnoj boji kojom je drvo premazano.

Ipak moglo bi se reći da su to samo usputne osobine, a da je osnovna kipareva zaokupljenost usmjerenosti na volumen i njegove pulsacije u prostoru. Oblici iz kojih Vulas gradi svoje kipove uvijek su zaobljeni. Fina ulegnuća ili ispupčenja plošna sugeriraju gibanje mase, i to takvo gibanje koje zahvaća oblik u cjelini, koje dolazi iz dubine stvari i na površini se ukazuje kao na ekranu.

Potrebno je svakako Vulasovo djelo promatrati u kontekstu vremena, svih onih pojava koje su obilježile vrijeme oko 1960. kad mladi kipar formuliра svoj govor. Potrebno je isto tako razmotriti ga u kontekstu mjesta, točnije Zagreba. I vrijeme i mjesto obilježeni su pluralizmom, različitim strujama u koje Vulas nikako nije upadao, već u svaku posezao podešavajući uzeto svojoj mjeri. Takva pozicija izrazitog individualca učinit će ovo djelo podjednako vitalnim i danas nakon dvadesetpetogodišnjeg iskustva u kojemu nije bilo bijega iz kruga što ga je umjetnik relativno rano naznačio. Vulas je s izuzetnom upornošću uvijek nastojao, a to čini i sada, izvlačiti iz škrtog i sažetog repertoara znakova što je moguće više značenja. Iz naoko vrlo sličnih oblika što ih stvara, nemoguće je pronaći dva identična: ovaj kipar nikada ne zamišlja serije svojih kipova, iako radi neku vrst varijacija istog tematskog predloška. *Jedra* su danas *Zavičajna jedra* i *Svevida jedra*, negdašnji *Gradovi*, ili pak *Tvrđali*, postat će *Utvrdi snova*. Te sitne preinake u naslovu odgovaraju i na formalnom planu. Pojavljuju se, naime, stanovite novine u fiksnom Vulasovu svijetu, pa će tako crna i zagasito smeđa tekstura iščezavati, a ljuske kipova postaju plave, zelene, purpurne. Kromatsko bljestavilo neće poništavati izvorne osobine drveta. Štoviše, struktura će se materijala jasno raspoznavati ispod uglučane opne. Kao što se ovakve preinake događaju uvijek na površini kipa ne zadirući i potresajući bitno unutrašnjost volumena, tako se isto događaju mijene tek na obodu Vulasova kruga: njegovo jezgro ostaje konzistentno i postojano.

Zvonko MAKOVIĆ

POPIS IZLOŽENIH RADOVA

1. SVIJEĆA, 1969/81, kamen,
55 x 24 x 10 cm
2. JEDRA, 1970, drvo,
37 x 14 x 9 cm
3. SVEVID JEDARA, 1981, drvo,
39 x 37 x 11 cm
4. JEDRA, 1982, drvo,
68 x 42 x 18 cm
5. JEDRA, 1983, drvo,
75 x 22 x 13 cm
6. STABLO, 1984, drvo,
58 x 41 x 20 cm
7. VINOGRADI, 1984, drvo,
94 x 55 x 20 cm
8. TVRĐAVA, 1984, drvo,
45 x 21 x 10 cm
9. ZAVIČAJNA JEDRA, 1984, drvo,
24 x 15 x 6 cm
10. MALA KULA, 1984, drvo,
24 x 12 x 8 cm
11. PLAVA KULA, 1985, drvo,
25 x 14 x 6 cm
12. KOMIN, 1985, drvo,
19 x 15 x 12 cm
13. VRATA, 1985, drvo,
21 x 13 x 3 cm
14. KOLJEVKA MORNARA, 1985, drvo,
39 x 11 x 6 cm
15. AUTOPORTRET, 1985, drvo,
36 x 15 x 7 cm
16. PLAVA JEDRA, 1985, drvo,
50 x 14 x 6 cm
17. JEDRA, 1985, drvo,
49 x 16 x 6 cm
18. KOLJEVKA MORNARA II, 1985, drvo,
117 x 37 x 15 cm
19. AUTOPORTRET II, 1985, drvo,
130 x 50 x 20 cm
20. PLEČATA JEDRA, 1985, drvo,
22 x 18 x 8 cm
21. PORTAL, 1985, drvo,
57 x 45 x 16 cm
22. MALI PORTAL, 1986, drvo,
21 x 12 x 5 cm
23. UTVRDA SNOVA, 1986, drvo,
30 x 21 x 17 cm
24. PORTAL, 1986, drvo,
35 x 14 x 7 cm
25. PORTAL, 1986, drvo,
57 x 23 x 17 cm
26. MASKA, 1986, drvo,
51 x 18 x 12 cm
27. KULA, 1986, drvo,
79 x 27 x 20 cm

BIOGRAFIJA

ŠIME VULAS rođen je 17. ožujka 1932. godine u Drveniku. Završio je Školu za primjenjenu umjetnost u Splitu (1948–1953) i Akademiju likovnih umjetnosti u Zagrebu (1953–1958). Bio je suradnik Majstorske radionice prof. Vanje Radauša (1958–1962).

Od 1959. kontinuirano izlaze na brojnim kolektivnim izložbama u zemlji i inozemstvu.

Adresa: Zagreb, Medulićeva 12, tel. 270–274

SAMOSTALNE IZLOŽBE

- 1965. ZAGREB, Galerija suvremene umjetnosti, 15–31. I
- LJUBLJANA, Mestna galerija (Vulas, Todorović, Trkulja)
- 1966. NOVI SAD, Salon tribine mladih, I
- 1966/67. BEOGRAD, Salon muzeja savremene umjetnosti, 14. XII 1966. – 4. I 1977.
- 1967. LJUBLJANA, Mala galerija, IV
- 1968. SPLIT, Galerija umjetnina, VIII
- 1972. DUBROVNIK, Galerija Sebastian, 10–28. IV
- SPLIT, Umjetnički salon, 18. IX – 2. X
- OSIJEK, Galerija Zodijak, XI
- 1973. ZAGREB, Galerija suvremene umjetnosti, 22. XI – 16. XII
- 1978. ŠIBENIK, Muzej grada Šibenika; RIJEKA, Moderna galerija; MARIBOR, Umetnosna galerija; KOPRIVNICA, Muzej grada Koprivnice; BRCKO, Umjetnička galerija »Rizah Štetić« (Ante Kuduz, Miroslav Šutej, Šime Vulas)
- 1979. ZAGREB, Galerija Spektar (Ante Kuduz, Miroslav Šutej, Šime Vulas), 25. I – 20. II
- 1980. ZAGREB, Moderna galerija, Monografska izložba 1960–1980, 19. III – 20. IV

- 1985. SPLIT, Umjetnički salon, 13. – 30. VII
- BEOGRAD, Galerija Sebastian, 18. IX
- 1987. ZAGREB, Galerija Forum

SPOMENICI I IZVEDENE SKULPTURE U JAVNIM PROSTORIMA

- 1963. KOSTANJEVICA, skulpture u parku Forma viva; Jedra, drvo, 3 m; Jedra, drvo, 5 m
- 1967. KRALJEVICA, Reljef u hotelu »Uvala Scott«; drvo, 12 m
- ARANĐELOVAC, skulptura u parku; Jedra, kamen, 3 m
- 1969. HORICE (Čehoslovačka), skulptura u parku; Jedra, kamen, 3 m
- 1970. GROBNIČKO POLJE, Spomenik pothumskim žrtvama, beton, 22 m
- 1975. LABIN, skulptura u parku Dubrava; Jedra, kamen, 3 m
- VIROVITICA, skulptura u parku TVIN; Zagrljaj, bronca, 1,5 m
- 1976. KRIŽEVCI, skulptura na Gradskom trgu; Grupa, bronca, 1,5 m
- 1980. LUDBREG, skulptura u parku; Legenda, bronca, 3,3 m
- 1984. ZAGREB, skulptura u parku Gajnice; Jedra, kamen, 2 m
- 1985. VELIKA GORICA, skulptura u parku; Legenda, drvo, 3,3 m
- 1986. SISAK, Željezara Sisak; Jedra, željezo, 3,2 m
- 1986. MALI LOŠINJ, Reljef u Domu JNA; drvo, 5 m

NAGRADE

- 1963. PARIZ, Počasno priznanje za skulpturu na III međunarodnom bijenalu mladih
- 1964. RIJEKA, Nagrada na III bijenalu mladih
- 1967. Nagrada za skulpturu »7 sekretara SKOJ-a«
- 1968. ZAGREB, Nagrada na 3. zagrebačkom salonu
- SISAK, 2. nagrada za plaketu grada Siska
- RIJEKA, Prva nagrada na jugoslavenskom natječaju pothumskim žrtvama
- 1969. ZAGREB, Nagrada likovne kritike Večernjeg lista »Zvono Lotrščak«
- BEOGRAD, Otkupna nagrada za skulpturu »50 godina SKJ-a«
- 1970. ZAGREB, Otkupna nagrada na natječaju za spomenik »Seljačkoj buni«
- 1971. ZAGREB, Nagrada publike na izložbi ULUH-a
- Otkupna nagrada za spomenik »Petrova gora«
- Otkupna nagrada za spomenik »Kozara«
- ZAGREB, Nagrada grada Zagreba
- ZAGREB, 2. nagrada na natječaju za »Stablo mladosti«
- 1972. ZAGREB, Nagrada na 7. zagrebačkom salonu
- 1973. BANJA LUKA, Otkupna nagrada 6. jesenjeg salona
- 1975. ZAGREB, Nagrada za skulpturu na 10. zagrebačkom salonu
- SARAJEVO, Otkupna nagrada Republičke zajednice kulture BiH na 6. izložbi SLUJ-a
- 1976. KRAGUJEVAC, Nagrada na natječaju za spomen obilježje u Kragujevcu
- 1981. MURSKA SOBOTA, Otkupna nagrada na Jugoslavenskom bienalu male plastike
- LABIN, 3. nagrada na jugoslavenskom natječaju za spomenik rudaru
- SKOPJE, Otkupna nagrada na izložbi SLUJ-a
- 1981. ZAGREB, Nagrada »Vladimir Nazor«
- 1986. SISAK, 2. nagrada kolonije Sisak

ČLANOVI GALERIJE
FORUM
MEMBERS OF THE
FORUM GALLERY

KOSTA ANGELI RADOVANI
BELIZAR BAHORIĆ
JOSIP DIMINIĆ
IVO FRIŠČIĆ
RAUL GOLDONI (1919–1983)
STANKO JANČIĆ
NIVES KAVURIĆ-KURTOVIĆ
ZLATKO KESER
EUGEN KOKOT
ANTE KUDUZ
FERDINAND KULMER
IVAN LOVRENČIĆ
EDO MURTIĆ
DALIBOR PARAĆ
ŠIME PERIĆ
OTON POSTRUŽNIK (1900–1978)
ZLATKO PRICA
NIKOLA REISER
MARIJA UJEVIĆ-GALETTOVIĆ
GORANKA VRUS-MURTIĆ

U GALERIJI FORUM IZLAGALI SU
EXHIBITIONS IN THE FORUM
GALLERY

FERDINAND KULMER
GIUSEPPE ZIGANA
LAZAR VOZAREVIĆ
JOAN MIRO
NIKOLA REISER
EDO MURTIĆ
IVAN LOVRENČIĆ
ZLATKO PRICA
IVO ŠEBALJ
VASKO LIPOVAC
ANTE KUDUZ
ŠIME PERIĆ
ACHILLE PERILLI
OTON POSTRUŽNIK
EMILIO VEDOVA
FRANO ŠIMUNOVIĆ
KSENICA KANTOCI
STEVO BINIČKI
NIVES KAVURIĆ-KURTOVIĆ
RICHARD MORTENSEN
IVO FRIŠČIĆ
VIRGILIJE NEVJESTIĆ
MILIVOJE NIKOLAJEVIĆ
LOJZE SPACAL
TONI BENETTON
BOŠKO PETROVIĆ
LJUBOMIR PERČINIĆ
GORANKA VRUS-MURTIĆ
JOSIP DIMINIĆ
ANTE JAKIĆ
NIKOLA KOYDL
RAUL GOLDONI
PREDRAG NEŠKOVIĆ
DALIBOR PARAĆ
PETAR HADŽI BOŠKOV
BOGDAN BOGDANOVIĆ
ALBERT KINERT
MILE SKRAČIĆ
SPASE KUNOVSKI
BORO MITRIČESKI
FADIL VEJZOVIĆ
PIERO TARTICHIO
VLADIMIR STRAŽA
BELIZAR BAHORIĆ
BRANKO RUŽIĆ
GRAFIČARI IZ HAMBURGA
SUVRREMNI UMJETNICI IZ
SR MAKEDONIJE
MERSAD BERBER
MIOĐRAG B. PROTIĆ
STANKO JANČIĆ
ANTE KAŠTELANČIĆ
ROBERT RAUSCHENBERG
KOSTA ANGELI RADOVANI
OTO LOGO
MILAN KONJOVIĆ
PETAR MAZEVIĆ
GUALTIERO MOCENNI
LJUBOMIR KARINA
RATKO JANJIĆ-JOBO
STOJAN ČELIĆ
ISMAR MUJEZINOVIĆ
EUGEN KOKOT
ŽIVA KRAUS
MARIJA UJEVIĆ-GALETTOVIĆ
MAJA DOLENCIĆ-MALEŠEVIĆ

DRAGO TRŠAR
ANDREJ JEMEC
ELIZABETH FRANZHEIM
SUVRREMNA UMJETNOST
KOSOVA
JEAN MESSAGIER
TADEUSZ LAPINSKI
IVO KALINA
MATKO TREBOTIĆ
GRUPA MLADIH AUTORA IZ
ZAGREBA
ANTE MARINOVIĆ
MUSLIM MULLIQI
AGIM CAVDARBASHA
OLGA JANIĆ
ZLATKO KESER
ĐURO PULITIKA
SLAVKO KOPAČ
SHYQRI NIMANI
LUKŠA PEKO
BORIS DOGAN
DORA KOVAČEVIĆ
SOFIJA NALETILIĆ-PENAVUŠA
GLIGOR ČEMERSKI
JOSIP BIFFEL
KUZMA KOVAČIĆ
STANKO POSAVEC
ENGJELL BERISHA-BEFRE
DUŠKO ŠIBL
LJUBOMIR STAHOV
ĐURO SEDER
ŠIME VULAS